

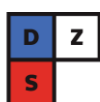
Datum:	23. 6. 2021
Místo konání:	online
Zapsal/a:	Lenka Pavličová, junior odborný konzultant pro výzkum

Dne 23. června 2021, v rámci Research and Innovation days, byl uspořádán diskuzní panel *Cities and citizens delivering on EU Mission*, který se věnoval roli měst a občanů samotných při naplňování cílů misí EU. Mise jsou součástí druhého pilíře rámcového programu Horizont Evropa a jejich cílem je prostřednictvím víceoborového přístupu nacházet řešení společenských výzev. Misí existuje v současné době hned pět a jejich témata jsou následující: 1. Rakovina, 2. Zdravá půda a potraviny, 3. Klimaticky neutrální a chytrá města, 4. Adaptace na změnu klimatu včetně společenské transformace, 5. Zdravé oceány, moře, pobřeží a vnitrozemské vody.

Komisařka Mariya Gabriel řekla, že poslední rok byl věnován přípravám misí, v rámci čehož probíhaly v různých krajích a městech setkání se starosty a se zástupci regionů o tom, jaké konkrétní akce by v rámci těchto misí mohly být zrealizovány a jakým způsobem. Gabriel potrhla, že při naplňování těchto misí se i nadále počítá se zapojením měst a občanů. Pro implementaci jednotlivých misí je z programu HEU určeno 5 milionů eur a dle Gabriel jsou pro fázi implementace důležitá tři slova: 1. dopad (*impact*), 2. synergie, 3. inkluze. Dále jsou důležité ambice, být „tvrdohlavý“, myslet inovativně, zapojit všechny na principech inkluzivity, a přicházet s konkrétními nápady a činy. Dle Gabriel je čas se od slov posunout k činům. Gabriel současně potrhla nutnost dobře a rozsáhle informovat o misích a možnosti zapojení se do nich, k čemuž je možné využít různých nástrojů a online platforem (na principu synergií a spolupráce mezi nimi). Dále se uvažuje o vytvoření tzv. *online information hubu*, který by podporoval zapojení různých partnerů a o vyhrazení rozpočtu na zapojení občanů Gabriel uvedla, že se také uvažuje o vytvoření značky pro města s dobrým akčním a investičním plánem s cílem přitáhnout více investorů a podnikatelů.

Markku Markkula (Výbor regionů, CoR) podtrhl, že mise potřebují evropský přístup a inovace ve víceúrovňovém (evropská, národní, regionální) systému správy řízení, ale také inovativní aktivity na lokální úrovni. Také řekl, že je do regionálního inovativního ekosystému třeba zapojit všechny lokální aktéry, od malých a středních podniků, výzkumných institucí, škol, až po města. Dalším klíčovým prvkem pro realizaci misí je dle něj vzdělávání a rozvoj dovedností. Markkula uvedl konkrétní finské příklady propojení misí a měst a řekl, že finská města již dlouhou dobu spolupracují s firmami a průmyslem, kdy průmysl rozsáhle investuje do naplňování evropských cílů. Jedním z příkladů je tzv. *urban smart city renewal* pro dosažení uhlíkové neutrality v roce 2030, kdy města iniciují veřejné a soukromé investice podporující naplňování např. ekologických cílů. Markkula si myslí, že mise by mohly fungovat v synergii i jedna k druhé.

Emil BOC (starosta rumunského města Cluj-Napoca) uvedl, že mise přispívají k udržování atraktivity evropského modelu a evropského způsobu života a umožňují tuto atraktivitu zaručit i v budoucnosti. Dále řekl, že pro naplnění většiny misí a ambic je potřeba nejprve začít s realizací cílů u měst samotných, jinak nebude možné vytvořit klimaticky neutrální Evropu. Pro ilustraci tohoto představil ambice města Cluj-Napoca: do roku 2050 být klimaticky neutrální, do roku 2026 zavést udržitelný způsob městské dopravy, do roku 2030 zasadit 100 tisíc stromů a ve městě vytvořit 200 hektarů zelených prostor, k jejichž vzniku bude použito financí z místních a evropských zdrojů.

Boc potřhl, že pro úspěch je nezbytná spolupráce se stakeholdery a zapojení celé komunity, dle motto: „build up an ecosystem, not an egosystem.“ Je potřeba propojit aktéry z veřejné samosprávy, občany, vysoké školy a další stakeholdery na horizontální úrovni, a vytvořit tak silnou komunitu. Dále řekl, že by rád vytvořil tzv. institut pro „civic-imagination“, kde by měli občané možnost snít o budoucnosti města a přispět k tvorbě nové městské strategie. Na závěr řekl, že inovace a projekty sice mohou být iniciovány z Bruselu, ale musejí být realizovány přímo na lokální úrovni, s přímým zapojením občanů. Také uvedl, že dle něj by mise měly umožnit vytvořit z Evropy takové místo k životu, na které budou občané hrdi, které bude nést evropskou identitu, bude inkluzivní, zelené, digitální a odolné.

Barbara TRACHTE (tajemnice města/kraje Brusel) řekla, že původní koncept misí počítá s velkým zapojením občanů, a o jejich zapojení by se tudíž měly snažit i mise EU. Neměly by se však soustředit pouze na již aktivní občany, ale skutečně na všechny, a to prostřednictvím různých komunikačních kanálů. Trachte uvedla příklad projektů, do kterých jsou v Bruselu občané zapojeni – [Brussels donut](#), do kterého se i přes překážky spojené s pandemií a nemožností se setkávat osobně aktivně a s nadšením zapojilo na dvě stě občanů. Trachte věří, že i pro úspěch a udržitelnost misí je nutné zapojení občanů a jejich nadšení. Dále uvedla příklad mezioborové bruselské iniciativy [L'action co-creation](#), na které spolupracuje akademický sektor, výzkumníci, občané atp., kteří se společně snaží najít řešení pro vytvoření odolnějšího města – stavba ubytování pro bezdomovce, hospodaření s vodou,...

Maria VASSILAKOU (členka rady pro misi Klimaticky neutrální města) řekla, že mise by měly být utvářeny společně a občanům a starostům by měly být jasné sděleny výhody, které pro ně z misí vyplývají (např. v případě mise *Klimaticky neutrální a chytrá města* se jedná o čistější vzduch a vodu, aktivnější život, zdravější životní styl atp.). Zároveň by dle Vassilakou mise měly představovat tzv. *public plural partnerships* (veřejné pluralitní partnerství), do kterých by měly být zapojen veřejný sektor, business a občané. A občané sami by měli mít možnost se sami aktivně zapojit a sami se zaměřit na svou vlastní spotřebu vody a energie (v případě mise *Klimaticky neutrální a chytrá města*).

